

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/132/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1111240518
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 10. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Brišková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2017:1111240518.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Briškovej a členov senátu JUDr. Zlatice Javorovej a JUDr. Martina Holiča v právnej veci žalobcu: T. Y., nar. X. G. XXXX, bytom W., F. XX, proti žalovanej: Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Bratislava, Župné námestie 13, o náhradu škody, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trnava z 10. novembra 2015 č. k. 8C/26/2012-462 takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti o náhradu majetkovej škody s úrokmi, nemajetkovej ujmy, trov 680,48 eur, v súvislosti s konaním sp. zn. 13C/11/1998/ a o náhradu majetkovej škody s úrokmi v súvislosti s konaním sp. zn. 5C/28/2008 **p o t v r d z u j e** a v napadnutej zamietajúcej časti o náhradu nemajetkovej ujmy v súvislosti s konaním sp. zn. 5C/28/2008 **m e n í** tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 1.000 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia a v zostávajúcej časti žalobu **zamieta**.

II. Odvolanie žalobcu v časti nepripustenia zmeny návrhu odvolací súd **odmieta**.

III. Žalovanej sa voči žalobcovi nepriznáva náhrada trov konania na súde prvej inštancie a na odvolacom súde.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu o zaplatenie sumy 127.813,65 eur predstavujúcej majetkovú škodu, úroku z omeškania vo výške 17,6% ročne zo sumy 95.446,62 eur od 10. marca 1988 do zaplatenia, zo sumy 32.379,64 eur od 27. novembra 1999 do zaplatenia v súvislosti s konaním vedeným pod sp. zn. 13C/11/1998, sumy 285.444 eur predstavujúcej majetkovú škodu, úroku z omeškania vo výške 17,6% ročne zo sumy 21.444 eur od 1. júla 1997 do 1. júla 1998, zo sumy 21.444 eur od 1. júla 1998 do zaplatenia, zo sumy 21.444 eur od 1. júla 1999 do zaplatenia, zo sumy 21.444 eur od 1. júla 2000 do zaplatenia, zo sumy 21.444 eur od 1. júla 2001 do zaplatenia, zo sumy 21.444 eur od 1. júla 2002 do zaplatenia, zo sumy 21.444 eur od 1. júla 2003 do zaplatenia, zo sumy 21.444 eur od 1. júla 2004 do zaplatenia, zo sumy 21.444 eur od 1. júla 2005 do zaplatenia, zo sumy 21.444 eur od 1. júla 2006 do zaplatenia, zo sumy 21.444 eur od 1. júla 2007 do zaplatenia, zo sumy 21.444 eur od 1. júla 2008 do zaplatenia, zo sumy 21.444 eur od 1. júla 2009 do zaplatenia, zo sumy 21.444 eur od 1. júla 2010 do zaplatenia, zo sumy 21.444 eur od 1. júla 2011 do zaplatenia, zo sumy 21.444 eur od 1. júla 2012 do zaplatenia, v súvislosti s konaním sp. zn. 5C/28/2008, náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 130.000 eur (v súvislosti s konaním sp. zn. 13C/11/1998), ako i náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 130.000 eur (v súvislosti s konaním sp. zn. 5C/28/2008, sumy 680,48 eur ako náhrady trov konania v súvislosti s konaním sp. zn. 13C/11/1998. Súčasne žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanej náhradu trov konania vo výške 0 eur a nepripustil zmenu návrhu v časti 3787,14 eur. Rozhodnutie odôvodnil ustanovením § 1 ods. 1, § 2, § 3, § 4 ods. 1, § 9 ods. 1, § 10, § 22 ods. 1, § 25 ods. 1 ZoZŠ (zákon č.

58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom v znení neskorších predpisov); § 3 ods. 1, § 4 ods. 1, § 5 ods. 1, § 6 ods. 1, § 9 ods. 1, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, § 18 ods. 1, § 19 ods. 1, § 27 ods. 1 ZoZVM (zákon č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov); článkom 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, 3 Ústavy Slovenskej republiky (ústavný zákon č. 460/1992 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení, ďalej len „Ústava SR“). Vecne zdôvodnil nepreukázaním nároku žalobcu voči štátu na náhradu majetkovej i nemajetkovej ujmy, ktorá mala byť spôsobená nezákonným rozhodnutím, ako i nesprávnym úradným postupom, orgánu štátu (podľa ZoZŠ a ZoZVM). Súd prvej inštancie konštatoval, že žalobca si v súvislosti s požiadavkou na zaplatenie sumy 31.569,70 eur s úrokom z omeškania od 27. januára 1999 do zaplatenia nesplnil povinnosť predbežného prerokovania nároku (podľa § 9 a § 10 ZoZŠ), ako ani v časti požiadavky na zaplatenie nemajetkovej ujmy 130.000 eur (ako súčet sumy 65.000 eur vo vzťahu ku konaniu 13C/11/1998 a 65.000 eur vo vzťahu ku konaniu 5C/28/2008, pretože vo vzťahu ku každému z oboch konaní sa žalobca domáhal nemajetkovej ujmy vo výške 130.000 eur). Žalobca v žiadosti o predbežné prerokovanie nároku z 3. mája 2011 nerozdělil sumu 130.000 eur na nemajetkovú ujmu vo vzťahu ku konkrétnemu konaniu, preto súd prvej inštancie vychádzal z prerokovania nároku na zaplatenie nemajetkovej ujmy 65.000 eur vo vzťahu ku konaniu sp. zn. 13C/11/1998 a nemajetkovej ujmy 65.000 eur vo vzťahu ku konaniu 5C/28/2008. Ide o hmotnoprávnu podmienku jej uplatnenia na súde, ktorú však žalobca nesplnil (v časti sumy 31.557,65 eur s úrokom z omeškania vo výške 17,6% ročne do zaplatenia). Inštitút predbežného prerokovania nároku upravovali obidva dotknuté zákony o zodpovednosti štátu za škodu. Až po neuspokojení nároku na náhradu škody do šiestich mesiacov od prijatia žiadosti príslušným orgánom, bol žalobca oprávnený domáhať sa uplatnenia nároku na súde. ZoZŠ neupravoval inštitút nemajetkovej ujmy. Podmienka predbežného prerokovania nároku v časti 31.557,65 eur s úrokom z omeškania vo výške 17,6% ročne zo sumy 31.569,70 eur od 27. novembra 1999 do zaplatenia (vo vzťahu ku konaniu 13C/11/1998), tiež v časti nemajetkovej ujmy 130.000 eur splnená nebola a preto súd v tejto časti návrh zamietol ako nedôvodný. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že rozhodnutia označené žalobcom za nezákonné, vydané v konaní pod sp. zn. 13C/11/1998 (rozsudok Okresného súdu Trnava č. k. 13C/11/1998-29 zo 17. marca 1998, čiastočný rozsudok Okresného súdu Trnava č. k. 13C/11/1998-90 zo 16. novembra 2000 a rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 9Co/312/2001-109 z 2. októbra 2001), posudzované podľa ZoZŠ, ako i rozsudok Okresného súdu Trnava č. k. 13C/11/1998-243 z 5. mája 2005 a rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 9Co/334/2005-288 z 28. júna 2006, posudzované podľa ZoZVM, nepredstavovali nezákonné rozhodnutia (ktoré by ako právoplatné rozhodnutia boli zmenené alebo zrušené pre nezákonnosť príslušným orgánom). Predpokladom vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím je existencia nezákonného rozhodnutia (ktoré je v rozpore s objektívnym právom), existencia škody ako majetková ujma vyjadriteľná v peniazoch a príčinná súvislosť medzi škodou a nezákonným rozhodnutím. Zodpovednosť štátu je pritom podmienená využitím riadnych opravných prostriedkov, smerujúcich proti nezákonnému rozhodnutiu, ak nejde o prípady hodné osobitného zreteľa. Vznik zodpovednosti predpokladá, že nezákonné rozhodnutie sa zrušilo alebo zmenilo pre nezákonnosť príslušným orgánom. Žalobca v danom prípade nepreukázal primárny predpoklad zodpovednosti štátu za škodu vzniknutú žalobcovi (nezákonné rozhodnutie). Nesprávny úradný postup sa charakterizuje ako porušenie postupu stanoveného právnymi normami, prípadne akákoľvek činnosť spojená s výkonom právomoci určitého orgánu, ak pri tomto výkone alebo v súvislosti s ním dôjde k porušeniu pravidiel ustanovených právnymi normami pre konanie štátneho orgánu. Podľa platnej judikatúry za nesprávny úradný postup je potrebné považovať aj nečinnosť štátneho orgánu (porov. rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ďalej len „NS SR“, sp. zn. 4Cdo 60/2003 a sp. zn. 3Cdo 134/2003), pričom samotná dĺžka konania ešte neopravňuje záver o zodpovednosti štátu za vznik škody. Súd prvej inštancie pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu v konaní sp. zn. 13C/11/1998 vychádzal predovšetkým z Nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ÚS SR“) sp. zn. III. ÚS 8/05 z 13. apríla 2005, ktorým bolo rozhodnuté, že právo žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov v konaní vedenom pod sp. zn. 13C/11/1998 nebolo porušené. V označenej veci tak nedošlo k takému postupu konajúcich súdov, ktorý by bolo možné považovať za nesprávny úradný postup (v zmysle § 19 ZoZŠ alebo § 9 ZoZVM). Žalobca tak nepreukázal ani nesprávny úradný postup súdu v konaní sp. zn. 13C/11/1998, a tiež existenciu škody, keďže vyčíslená žalovaná suma predstavuje náhradu škody z titulu neplatného rozviazania pracovného pomeru, ktorá mu nebola v konaní sp. zn. 13C/11/1998 priznaná (jeho návrh bol v celom rozsahu zamietnutý). Žalobca nepreukázal ani ďalší predpoklad náhrady škody, príčinnú súvislosť medzi vznikom škody a nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Za nedôvodný označil súd prvej inštancie i nárok žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy. Aplikáciu právnych noriem súd prvej inštancie zdôvodnil tým, že konanie

vedené pod sp. zn. 13C/11/1998 bolo právoplatne skončené 9. augusta 2006, v dôsledku čoho sa do 30. júna 2004 vzťahovala na skutkový stav časová pôsobnosť ZoZŠ. Uvedený právny predpis však neupravoval inštitút náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Keďže v konaní sp. zn. 13C/11/1998 ani od nasledujúceho obdobia (1.7.2004 do 9.8.2006) nebola preukázaná existencia nezákonného rozhodnutia ani nesprávneho úradného postupu, žalobcovi nevzniklo právo na náhradu škody a teda nemohlo dôjsť ani k vzniku práva na náhradu nemajetkovej ujmy. Rovnako bol považovaný za nedôvodný návrh žalobcu v časti o zaplatenie sumy 680,48 eur (ako náhrady trov konania v súvislosti s konaním sp. zn. 13C/11/1998), pretože nebola preukázaná existencia nezákonného rozhodnutia, ani nesprávneho úradného postupu a v zmysle § 18 ods. 1 ZoZVM (náhrada škody inak zahŕňa aj náhradu trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie alebo v ktorom došlo k nesprávne úradnému postupu) žalobcovi nevznikla škoda, ktorá by zahŕňala aj požadovanú náhradu trov konania. Námietku premičania vznesenú žalovanou kvalifikoval súd prvej inštancie ako dôvodnú. Konanie sp. zn. 13C/11/1998 skončilo rozhodnutím Krajského súdu v Trnave z 27. júna 2006, doručené žalobcovi 9. augusta 2006, v dôsledku čoho sa žalobca dozvedel o škode najneskôr 9. augusta 2006. Od uvedenej doby mu začala plynúť trojročná premičacia lehota, ktorá uplynula 9. augusta 2009, po pripočítaní doby predbežného prerokovania nároku najdlhšie 6 mesiacov, najneskôr do 9. augusta 2010. Žaloba bola podaná až po jej uplynutí (29. novembra 2011). Ďalšie konanie sp. zn. 5C/28/2008 začalo dňa 1. februára 2005 a skončilo 20. decembra 2013. Za nezákonné rozhodnutia v uvedenom konaní označil žalobca uznesenie Krajského súdu v Trnave č. k. 23Co/113/2007-88 z 28. septembra 2007, uznesenie Krajského súdu v Trenčíne č. k. 23Co/238/2010-187 z 31. januára 2012 a rozsudok Okresného súdu Trnava č. k. 26C/9/2005-69 z 15. novembra 2006. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobcom označené rozhodnutia súdov (a to uznesenie č. k. 26C/9/2005-69 o zastavení konania, ktoré Krajský súd v Trnave uznesením č. k. 23Co/113/2007-88 zrušil a rozsudok č. k. 5C/28/2008-129, ktorý Krajský súd v Trnave uznesením č. k. 23Co/238/2010-177 zrušil) sú nezákonnými rozhodnutiami. Otázkou nezákonnosti súdy nemôžu riešiť ako predbežnú, pretože ju už vyriešil orgán v zrušujúcom rozhodnutí. Pre súd je takéto rozhodnutie záväzné a musí vychádzať zo zistenej nezákonnosti príslušným orgánom. Z dôvodu, že porušenie čl. 6 ods. 1 Dohovoru (oznámenie FMZV č. 209/1992 Zb.) skonštatoval Európsky súd pre ľudské práva v Štrasburgu rozsudkom z 25. júna 2013 a keďže boli konštatované zbytočné prietahy, takéto konanie je súčasne v rozpore so základnými zásadami občianskeho súdneho konania, § 1 a § 6 O. s. p. (Občiansky súdny poriadok č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov, účinný do 30. júna 2016). Preto prvý atribút zodpovednostného vzťahu (nezákonné rozhodnutie a nesprávny úradný postup) v konaní sp. zn. 5C/28/2008 bol preukázaný. Ohľadom iného nesprávneho úradného postupu žalobca neuniesol dôkazné bremeno. Ak odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie, nemožno to samo o sebe považovať za nesprávny úradný postup. Žalobca však nepreukázal existenciu škody v súvislosti s konaním sp. zn. 5C/28/2008, keď ním vyčíslená žalovaná suma predstavuje mzdu 1.762 eur od 1. júla 1997 x 162 mesiacov. Škodou sa rozumie majetková ujma vzniknutá poškodenému, vyjadriteľná v peniazoch. Z obsahu spisu sp. zn. 13C/11/1998 mal súd prvej inštancie preukázané, že návrh žalobcu na určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru výpoveďou, doručenou mu 27. marca 1997, bol zamietnutý. Žalobca neuniesol dôkazné bremeno hodnoverného preukázania tvrdenej majetkovej škody, teda že nastalo zmenšenie jeho majetku, či ujma tým, že mu vznikla škoda na mzde od 1. júla 1997, ktorá mu súdom nebola priznaná. Nebol preto preukázaný predpoklad existencie vzniku škody a teda ani príčinná súvislosť medzi vznikom škody a dvoma nezákonnými rozhodnutiami a nesprávnym úradným postupom. Žalobca tiež neuniesol dôkazné bremeno ohľadom nároku na zaplatenie nemajetkovej ujmy, ktorej výšku odôvodňoval dĺžkou konania (prebiehajúceho od 1. februára 2005 do 20. decembra 2013) a psychickou traumou. Už pred rokom 2005 (v roku 1999) bol žalobca osobou ťažko zdravotne postihnutou a od roku 2001 sa lieči u psychiatra. Je starobný dôchodca. Pre záver o existencii príčinnej súvislosti nestačí pravdepodobnosť. Príčinná súvislosť musí byť vždy s istotou preukázaná, pričom dôkazné bremeno zaťažuje poškodeného, t. j. že nastalo zmenšenie majetku či ujma tým, že vznikla mu škoda na zdraví a aká. Žalobca nepreukázal, že došlo k zhoršeniu jeho zdravotného stavu. Neuniesol dôkazné bremeno preukázania príčinnej súvislosti medzi tvrdenou majetkovou ujmom a nesprávnym úradným postupom. Nemajetková ujma, ktorá bola žalobcovi spôsobená v dôsledku prietahov, mu bola už priznaná v rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým mu bolo priznané primerané finančné zadostučinenie vo výške 2.000 eur. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom rozhodol aj o nepripustení zmeny návrhu 3.787,17 eur, z dôvodu hospodárnosti konania (na preukázanie požadovanej sumy by bolo potrebné doplniť dokazovanie) podľa § 95 ods. 1 O. s. p.. Rozhodnutie o náhrade trov konania odôvodnil ustanovením § 142 ods. 1, § 151 ods. 1, 2 O. s. p., na základe ktorých úspešnej

žalovanej vznikol nárok na náhradu trov konania, avšak z dôvodu nevyčíslenia náhrady trov, žalobcovi bola uložená povinnosť zaplatiť trovy konania žalovanej vo výške 0 eur.

2. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalobca navrhujúc jeho zrušenie a uloženie povinnosti žalovanej zaplatiť mu náhradu majetkovej a nemajetkovej ujmy, nákladov a výdavkov s príslušenstvom. Odvolanie odôvodnil nesprávnym právnym posúdením veci, existenciou inej vady konania, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, neúplným zisteným skutkovým stavom, nesprávnymi zisteniami súdu prvej inštancie a existenciou ďalších skutočností, navrhovaných dôkazov, ktoré neboli vykonané. Súdny spor vedený na Okresnom súde v Trnave sp. zn. 13C/11/1998 sa začal na základe žaloby zo dňa 16. januára 1998, pričom žalobca musel podať pokračovaciu žalobu z 1. februára 2005, evidovanú na Okresnom súde v Piešťanoch pod sp. zn. 5C/28/2008. V konaní sp. zn. 13C/11/1998 boli porušené viaceré ustanovenia platných právnych predpisov. Žalobca poukázal na neplatnosť právnych úkonov podľa § 39 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 240 ods. 1 Zákonníka práce. Hoci konanie na Okresnom súde v Trnave pod sp. zn. 13C/11/1998 bolo právoplatne skončené, vydané rozhodnutie nemôže byť platné pre porušenie Zákonníka práce, ako i Ústavy SR, porušenie základných práv a slobôd nespravodlivými rozhodnutiami súdu prvej inštancie. Rozhodnutie vychádza zo skutkového stavu, ktorý nemá v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Závery súdu prvej inštancie sú v rozpore so skutkovými zisteniami. Súdny neefektívne konajú, i nekonajú o jeho žalobách a podaniach, spôsobujú tým prieťahy v konaní. Takýmto postupom súdov boli spôsobené žalobcovi psychické traumy, majetková a nemajetková ujma. Žalobca zastáva názor, že súdy úmyselne nekonali o jeho návrhoch, aby nemali dôvody prisúdiť mu náhradu škody bývalým zamestnávateľom, čo sa prieči dobrým mravom, ako i Ústave SR i medzinárodným dohovorom. V odôvodnení rozhodnutia súdu nie je zmienka o tom, že žalobca je zdravotne ťažko postihnutá osoba s potrebou sprievodcu. Súdny nekonali ohľadom zákonnej a ústavnej ochrany osoby žalobcu, ani o podaní z 10. marca 1998, ktorým žalobca žiadal okrem neplatnosti výpovede určiť aj povinnosť zaplatiť vzniknutú škodu. Súd prvej inštancie o tejto zmene nerozhodol a vo veci vyhlásil rozsudok, ktorým zamietol návrh. Žalobca namietal nesprávnosť záverov obsiahnutých v odôvodnení napádaného rozhodnutia o neunesení dôkazného bremena žalobcu v prípade nesprávneho úradného postupu. Skutočnosť, že odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie nemožno samo o sebe považovať za nesprávny úradný postup. Okrem vyčíslenia jednotlivých mzdových nárokov si žalobca uplatňoval u žalovanej nárok na náhradu úmyselne spôsobených škôd na zdraví a morálnej škody, s čím sa súd vôbec nezaoberal. Žalobca žiadal určiť neplatnosť výpovede, s povinnosťou náhrady mzdy, pričom bez rozhodnutia o zmene žaloby bol vyhlásený rozsudok (ktorým bol návrh žalobcu zamietnutý). Žalobca žiadal pripustiť i ďalšiu zmenu návrhu, že výpovedná doba u žalovaného naďalej trvá. Súd prvej inštancie zmeny žaloby nepripustil, rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, napriek podaniu odvolania, ktoré bolo v odvolacom konaní odmietnuté. Uvedené bolo konštatované aj v rozhodnutí Krajského súdu v Trnave sp. zn. 23Co/113/2007-88 (nebolo konané o uplatnenom návrhu na peňažné plnenie, ako ani o určení platnosti či neplatnosti dohody o zmene pracovnej zmluvy). Neboli vykonávané pojednávania a rozhodovania, úmyselne nebolo konané o jeho podaniach, napriek tomu, že to súdu opakovane prikazoval odvolací súd. Žalobca poukázal na odôvodnenia svojich podaní v konaní sp. zn. 13C/11/1998, 26C/9/2005 a 5C/28/2008. Tvrdenie žalobcu o úmyselnom nekonaní o podaniach predložených žalobcom bolo preukázané aj rozhodnutím odvolacieho súdu, ktorým bol zrušený rozsudok súdu prvej inštancie (13C/11/1998) a vec vrátená na ďalšie konanie. Žalobca v dostatočnej miere zdokumentoval a odôvodnil v podaniach sp. zn. 13C/11/1998, 26C/9/2005 a 5C/28/2008, výpočtom, i príčinu vzniknutých škôd, majetkovej aj nemajetkovej ujmy. Súdny sa uvedenou skutočnosťou zámerne nezaoberali, ako ani tým, že žalobca je osobou zdravotne ťažko postihnutou s potrebou sprievodcu. Ak by sa súdy boli tým zaoberali, nebola by platná výpoveď z pracovného pomeru a žalobca by bol mohol naďalej pracovať u zamestnávateľa (nebol opodstatnený dôvod dávať výpoveď z pracovného pomeru, v ktorom odpracoval viac ako 35-ročnú odbornú prax vo vedúcich funkciách). V napadnutom rozhodnutí je nesprávny údaj v časti nemajetkovej ujmy, ktorú si uplatňoval v obidvoch súdnych konaniach, v každom súdnom spore vo výške 130.000 eur (zápisnica o pojednávaní z 11.10.2012). Ako zdravotne ťažko postihnutá osoba žalobca oveľa horšie znáša psychické traumy, pričom nebolo zisťované, že žalobca je na starobnom dôchodku nútené, čo uvádzal v súdnom konaní sp. zn. 13C/11/1998. Priložené potvrdenia do súdneho spisu od odborných lekárov v dostatočnej miere preukazujú dlhotrvajúce psychické traumy, spôsobované nespravodlivým, protiprávnym, protiústavným konaním súdov, najmä ich neefektivitou. Psychická záťaž žalobcu začala po nespravodlivom a protiprávnom daní výpovede z pracovného pomeru z 27. marca 1997, ktorá vyústila do celkového ochorenia, následkom čoho sa stal žalobca 6.6.1997 práceneschopný, počas ktorej doby podal na súd dňa 16. januára 1998 návrh žaloby o neplatnosť výpovede z pracovného pomeru.

3. Následkom nespravodlivého rozhodovania súdov, zbytočných prietahov, neefektívneho konania, úmyselného nekonania súdov o podaných návrhoch, sa celkový zdravotný stav žalobcu začal veľmi zhoršovať, čo pokračuje naďalej, prostredníctvom potreby liečby u neurológa, psychiatra, diabetológa, urológa, ortopéda (žalobcovi sú predpisované aj kúpeľné liečby). Potrebné doklady, ktoré preukážu žalobcovo neustále zhoršovanie zdravotného stavu z dôvodu nekonania súdov a zbytočných prietahov, dodatočne žalobca doloží súdu. Nie je dostatočne zrejmé, prečo súd prvej inštancie rozdelil nemajetkovú ujmu na dve sumy po 65.000 eur, keďže žalobca si uplatňuje od počiatku sumu 130.000 eur, samostatne k obidvom konaniam sp. zn. 13C/11/1998 a 5C/28/2008. Európsky súd pre ľudské práva konštatoval porušenie čl. 6 - právo na spravodlivé súdne konanie, súčasne mu bolo priznané za prietahy v konaní čiastočné zadostučinenie 2.000 eur, v ktorom nie sú zahrnuté spôsobené škody protiprávnym konaním súdov, ako ani prietahy a neefektívne konania súdov, ktoré naďalej pokračujú. Žalobca podával predsedom súdov sťažnosti na neefektívne konanie (v konaní pred Okresným súdom Trnava sp. zn. 13C/11/1998, 26C/9/2005, pred Okresným súdom Piešťany sp. zn. 5C/28/2008). Na základe rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, v ktorom bolo konštatované právo na účinný opravný prostriedok, žalobca podal v sporných veciach č. k. 5C/28/2008 dovolanie. Podľa čl. 13 Dohovoru žalobcovi prislúcha právo na účinný opravný prostriedok pred vnútroštátnym súdom, preto si uplatňuje v danom konaní priznanie náhrady majetkovej ujmy 96.256,56 eur a 285.444 eur nemajetkovej ujmy 260.000 eur, náklady na výdavky 680,48 eur a 3.787,17 eur s príslušenstvom.

4. Žalovaná sa k odvolaniu nevyjadрила.

5. Odvolací súd podľa § 34 CSP (Civilný sporový poriadok zákon č. 160/2015 Z. z.) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je možné podať odvolanie (§ 355 ods. 2 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie obsahuje zákonom stanovené náležitosti (§ 363 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP), postupom bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je čiastočne dôvodné.

6. Podľa § 470 ods. 1, 2 CSP ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

7. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť CSP. Odvolací súd, prístupujúci k rozhodovaniu v tejto veci po 1. júli 2016, postupoval na základe úpravy prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 CSP už podľa tohto zákona. Keďže odvolanie bolo podané ešte pred 1. júlom 2016, podmienky jeho prípustnosti a dôvodnosti bolo nutné posúdiť podľa právneho stavu existujúceho v čase podania odvolania, teda podľa príslušných ustanovení O. s. p.. Dôvodom pre takýto postup je nevyhnutnosť rešpektovania základných princípov CSP o spravodlivosti ochrany porušených práv a právom chránených záujmov tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty, vrátane naplnenia legitímnych očakávaní účastníkov konania, ktoré začalo ale neskončilo za účinnosti skoršej úpravy procesného práva (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Cdo 177/2014 z 18. augusta 2016).

8. Vzhľadom k tomu, že odvolací súd nevstupoval do procesu modifikácie skutkového stavu, na ktorom je napadnuté rozhodnutie založené a ide o prejednanie právnej otázky (nie otázky skutkovej), nebol daný zákonný dôvod na doplnenie alebo zopakovanie dokazovania podľa § 385 ods. 1 CSP (a teda ani na nariadenie pojednávania odvolacím súdom). Odvolací súd vzal do úvahy len skutočnosti, ktoré vyplynuli z vykonaných dôkazov a prednesov strán v konaní pred súdom prvej inštancie. Možnosť odvolacieho súdu rozhodnúť o odvolaní bez nariadenia odvolacieho pojednávania prevzal aj CSP. Nariadenie pojednávania nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem, ktorého existencia nebola v danom prípade daná. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (Valera Assalino v. Portugalsko z 20. apríla 2002) v prípadoch, kde skutkové okolnosti nie sú sporné a právne otázky sa nevyznačujú osobitnou zložitou, neuskutočnenie ústneho pojednávania nespôsobuje ujmu požiadavkám čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ľudských právach (najmä ak pojednávanie na prvom stupni bolo verejné a vyšší súd prejednáva právne otázky).

9. Podľa čl. 46 ods. 3 Ústavy SR má každý právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu, či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným

postupom. Aj podľa článku 36 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd (ústavný zákon č. 23/1991 Zb.) má každý právo na náhradu škody, ktorú mu spôsobilo nezákonné rozhodnutie súdu, iného štátneho orgánu či orgán verejnej správy alebo nesprávny úradný postup. Úprava zodpovednosti štátu za škodu bola podrobnejšie upravená v ZoZŠ, ktorý bol neskôr nahradený ZoZVM (ktorý v prechodnom ustanovení § 27 ods. 2 úpravu zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutiami vydanými pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, t. j. 1. júla 2004, ponechal doterajším predpisom).

10. Zodpovednosť štátu sa vzťahuje na prípady, keď bola škoda spôsobená orgánmi štátu pri výkone verejnej moci. Z hľadiska spôsobu, akým bola škoda spôsobená, rozlišuje zákon zodpovednosť za škodu spôsobenú protiprávnym rozhodnutím a zodpovednosť za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Nezákonným rozhodnutím je v zásade (právoplatné) rozhodnutie orgánu verejnej moci, ktoré je v rozpore s právnym poriadkom Slovenskej republiky alebo záväzkami Slovenskej republiky vyplývajúcimi z platnej medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná, a bolo z dôvodu nezákonnosti zrušené (zmenené) príslušným orgánom. Toto rozhodnutie môže byť vydané najmä v občianskom súdnom konaní.

11. Na uplatnenie nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím musia byť zásadne splnené nasledovné podmienky: nezákonnosť rozhodnutia, právoplatnosť rozhodnutia a vyčerpanie riadnych opravných prostriedkov. Nezákonnosť rozhodnutia musí byť v čase prejednávania nároku o náhrade škody už konštatovaná príslušným orgánom, ktorý je podľa procesných predpisov oprávnený zrušiť (zmeniť) nezákonné rozhodnutie pre jeho nezákonnosť. Otázkou nezákonnosti rozhodnutia preto nie je možné riešiť ako otázku predbežnú (porov. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo 16/2005). Podmienkou priznania nároku je, že nezákonné rozhodnutie príslušný orgán zrušil (zmenil). Tým je zabezpečené, že základnú otázku, či je právoplatné rozhodnutie nezákonné, posúdil kvalifikovaný orgán. Zodpovednosť štátu je daná iba v prípade, ak poškodený využil všetky riadne opravné prostriedky na dosiahnutie nápravy. Iná právna konštrukcia by viedla k obchádzaniu základného procesného inštitútu, ktorým riadne opravné prostriedky sú. Výnimkou z uvedenej všeobecnej zásady je prípad hodný osobitného zreteľa. Osobitne sa posudzuje i prípad, keď je rozhodnutie vykonateľné bez ohľadu na jeho právoplatnosť (v týchto prípadoch je možné pripustiť, že dôjde ku škode skôr ako sa stane rozhodnutie právoplatným), prípadne (podľa ZoZVM) ak ide o tzv. ničotné rozhodnutie, vydané orgánom nad rámec jeho určených právomocí.

12. K vzniku zodpovednosti štátu za škodu podľa § 1 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb. (ZoZŠ) je potrebné súčasné splnenie troch podmienok: 1. nezákonné rozhodnutie, 2. vznik škody, 3. príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom škody (porov. rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 28Cdo 823/2009). Podmienkou vzniku zodpovednosti štátu za škodu je aj okolnosť, že rozhodnutie bolo pre nezákonnosť príslušným orgánom zrušené.

13. V posudzovanej veci súd prvej inštancie konštatoval, v prípade konania vedeného na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 13C/11/1998, absenciu všetkých vyššie uvedených troch atribútov zodpovednostného vzťahu za škodu medzi štátom (žalovanou) a poškodeným (žalobcom), ktorá mala vzniknúť zo strany štátu prostredníctvom štátneho orgánu. Dospel k správne záveru, že žiadne zo žalobcom označených rozhodnutí súdov (rozsudok č. k. 13C/11/1998-29 zo 17. marca 1998, čiastočný rozsudok č. k. 13C/11/1998-90 zo dňa 16. novembra 2000, rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 9Co/312/2001-109 z 2. októbra 2001) nebolo (ako právoplatné rozhodnutie) nebolo zrušené príslušným orgánom pre nezákonnosť (§ 4 ods. 1 ZoZŠ). Rozsudok č. k. 13C/11/1998-243 z 5. mája 2005 a rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 9Co/334/2005-288 zo dňa 28. júna 2006 nebol taktiež zmenený alebo zrušený pre nezákonnosť príslušným orgánom (§ 6 ods. 1 ZoZVM) .

14. Žalobca v odvolaní existenciu právoplatného rozhodnutia súdu, ktoré by bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť, ani netvrdil. Nezákonnosť rozhodnutia nesprávne spájal s nesúhlasným posudzovaním meritórneho rozhodnutia súdu vo veci samej v konaní pod sp. zn. 13C/11/1998. Odlišný právny názor žalobcu a jeho nesúhlas s právnym posúdením uplatňovaného nároku v označených súdnych rozhodnutiach, bol však nepostačujúci pre kvalifikovanie týchto rozhodnutí ako nezákonných. Súd rozhodujúci o náhrade škody je viazaný rozhodnutím kompetentného orgánu, ktorým už bolo rozhodnutie zrušené (zmenené) pre nezákonnosť a ktorú otázku nemôže súd riešiť sám ako predbežnú (§ 4 ods. 1 ZoZŠ a § 6 ods. 1 ZoZVM). Argumentácia žalobcu vymedzujúca dôvody odlišného právneho posúdenia nároku v tzv. kmeňovom konaní (sp. zn. 13C/11/1998) nemohla preto obstáť. Prvý z atribútov

zodpovednostného vzťahu za škodu (nezákonné rozhodnutie) preukázaný nebol, v dôsledku čoho žalobca nepreukázal svoj nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím v konaní sp. zn. 13C/11/1998 (bez ohľadu na ďalšie atribúty tohto vzťahu).

15. Zodpovednosť štátu je tiež daná, ak je preukázaná príčinná súvislosť medzi škodou a výkonom štátnej (verejnej) moci, v dôsledku nesprávneho úradného postupu, spočívajúceho v neprimerane dlhom konaní. Účelom náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej neprimerane dlhým konaním je kompenzácia stavu neistoty, do ktorej bol poškodený v dôsledku neprimerane dlho vedeného konania uvedený a v ktorej bol tak udržovaný. Súdna prax považuje za nesprávny úradný postup porušenie pravidiel predpísaných štátnemu orgánu pri jeho činnosti, t. j. najrôznejšie vady v spôsobe vedenia konania, za predpokladu, že poškodenému vznikla škoda (majetková ujma vyjadriteľná v peniazoch), či nemateriálna ujma, ktorá je v príčinnej súvislosti s uvedeným postupom, teda keď je nesprávny úradný postup orgánu štátu so vznikom škody alebo nemajetkovej ujmy vo vzťahu príčiny a následku (porov. rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 28Cdo 52/2012).

16. Nárok na odškodnenie nemajetkovej ujmy spočíva v tom, že konanie bolo neprimerane dlhé, pričom túto neprimeranú dĺžku konania možno pričítať na ťarchu štátneho orgánu. Súdne konanie však nie je kompetentný preskúmať súd v konaní o náhrade škody, keďže by to znamenalo absurdný záver, že všeobecné súdy by preskúmali postup iných všeobecných súdov, pričom uvedené by mohlo smerovať aj k porušeniu inštančného postupu v súdnictve. Vecne príslušné pre rozhodovanie sporov o náhradu škody sú v prvej inštancii zásadne okresné súdy, avšak súdmi, ktoré môžu porušiť právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, môžu byť aj súdy vyššieho stupňa, krajské súdy, Najvyšší súd Slovenskej republiky, príp. aj Ústavný súd Slovenskej republiky a v takom prípade, ak by sa zbytočných prieťahov dopustil napr. Najvyšší súd SR, okresný súd by mal konštatovať, že jeho nadriadený orgán sa dopustil zbytočných prieťahov. Rozhodovanie o náhrade škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom pritom nepredstavuje konanie, v ktorom súd zisťuje alebo vyslovuje právo relevantné na posúdenie kmeňového konania (v takomto prípade by šlo o neprípustné preskúmanie formou ďalšieho procesného prostriedku na ochranu práva). Preto žalobcu v takomto konaní zaťažuje povinnosť predložiť titul, ktorý je výsledkom zákonom upravenej procedúry a obsahuje zistenie nesprávneho úradného postupu. Prístup vybočujúci z tohto rámca by vo svojich dôsledkoch smeroval k tomu, že súdy prvej inštancie podrobujú preskúmaniu postup najvyšších súdnych inštancií.

17. Ústavný súd SR vo svojom rozhodnutí (IV. ÚS 471/2012 zo 7. mája 2013) v súlade s doterajšou jeho judikatúrou (napr. II. ÚS 182/06 a IV. ÚS 311/08) vychádzal z názoru, že práve v nadväznosti na vyslovenie porušenia základných práv sťažovateľa podľa článku 48 ods. 2 Ústavy SR, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru, sa otvára priestor na to, aby sťažovatelia podali v súlade s ustanoveniami zákona ZoZVM žalobu o náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci. Uvedený záver obsahuje aj dôvodová správa k novele zákona č. 514/2013 Z. z., podľa ktorej by opačný výklad znamenal existenciu niekoľkých orgánov oprávnených v tom istom čase preskúmať postup toho istého súdu z hľadiska vzniku zbytočných prieťahov. Novelizované znenie ZoZVM už aj výslovne upravilo, že všeobecný súd môže pristúpiť k priznaniu náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom až v prípade, ak o existencii prieťahov bolo rozhodnuté oprávneným orgánom. Jedná sa o taxatívne vymedzený okruh subjektov, ktorými sú okrem Ústavného súdu Slovenskej republiky aj predseda súdu na podklade vybavovania sťažností na prieťahy (príp. žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažností na prieťahy), Európsky súd pre ľudské práva (ktorý by rozhodol, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov) alebo disciplinárny súd (na základe právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prieťahy v súdnom konaní).

18. V prejednávanej veci súd prvej inštancie správne zdôraznil, že v konaní vedenom pod sp. zn. 13C/11/1998 v posudzovanom období od 16. januára 1998 do 9. augusta 2006 konštatované prieťahy žiadnym oprávneným subjektom neboli. Naopak z Nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 8/05 z 13. apríla 2005 vyplývalo, že v konaní sp. zn. 13C/11/1998 právo žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov porušené nebolo. Podľa odôvodnenia nálezu okresný súd konal priebežne a v jeho postupe sa nevyskytli spomenutiahodné obdobia nečinnosti ani zjavne neúčelné úkony. Prípadnú menšiu efektívnosť postupu okresného súdu, ktorú signalizuje celková dĺžka konania, v plnej miere vyvažoval podiel žalobcu na predĺžení konania. Žalobca sám (podľa záveru Ústavného súdu SR) významne prispel k vzniku skutkového stavu, v ktorom vidí porušenie svojich práv a

preto nebolo možné konštatovať, že okresný súd porušil jeho právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Z dôvodu, že v konaní sp. zn. 13C/11/1998 nebola preukázaná existencia nezákonného rozhodnutia, ale ani nesprávneho úradného postupu (v rozhodnom období od 16. januára 1998 do 9. augusta 2006), nebola preukázaná zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu ako ani jeho úradným postupom (podľa § 1 a § 18 ZoZŠ a od 1. júla 2004 podľa § 3 písm. a/, d/ ZoZVM). Žaloba bola preto v uvedenej časti súdom prvej inštancie dôvodne zamietnutá.

19. Keďže predpokladom úspešného uplatnenia práva na náhradu škody je preukázanie naplnenia všetkých troch atribútov vzniku zodpovednosti štátu, v prípade absencie už prvého atribútu (nezákonného rozhodnutia i nesprávneho úradného postupu súdu) nebol daný dôvod zaoberať sa ďalšími atribútmi zodpovednostného vzťahu, ako ani inštitútom náhrady nemajetkovej ujmy, uplatňovanej žalobcom za ujmu, ktorá mu mala vzniknúť v súvislosti s konaním sp. zn. 13C/11/1998, a tiež náhradou uplatňovaných trov konania, ktoré vznikli žalobcovi v kmeňovom konaní.

20. Tvrdenia žalobcu v odvolaní o neefektívnom konaní súdu a o postupe súdu v rozpore s platnými právnymi predpismi, upravujúcimi jeho konanie, mali len všeobecný charakter, bez konkretizácie takého nedostatku činnosti súdu ako orgánu štátu, ktorý by mal dopad na majetkovú alebo nemajetkovú sféru žalobcu s tým, že pri správnom úradnom postupe orgánu štátu by k ujme nedošlo. Tvrdenia boli pritom vyvrátené už vyššie uvedenými závermi označeného Nálezu Ústavného súdu SR.

21. Odvolací súd preto podľa § 387 ods. 1 CSP rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti o náhradu majetkovej škody s úrokmi, nemajetkovej ujmy, náhrady trov 680,43 eur, všetko v súvislosti s kmeňovým konaním sp. zn. 13C/11/1998, ako vecne správny potvrdil.

22. Odlišné naplnenie atribútov zodpovednostného vzťahu štátu, bolo však preukázané v ďalšom kmeňovom konaní, sp. zn. 5C/28/2008, v súvislosti s ktorým si žalobca uplatňoval náhradu škody, ako i náhradu nemajetkovej ujmy. Odvolací súd sa nestotožnil s právnym názorom súdu prvej inštancie, že v tomto konaní bola preukázaná existencia dvoch nezákonných rozhodnutí. Pojem nezákonnosť nie je zákonom definovaný. Zákonnosť či nezákonnosť rozhodnutia je vo všeobecnosti otázkou súladu rozhodnutia s objektívnym právom. Hoci ZoZVM nedefinuje, čo sa považuje za nezákonné rozhodnutie, možno konštatovať, že sa ním má rozumieť akékoľvek rozhodnutie orgánu verejnej moci, ktoré je v rozpore s právnym poriadkom Slovenskej republiky alebo záväzkami Slovenskej republiky, vyplývajúcimi z platnej medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná.

23. Za nezákonné rozhodnutie sa považuje rozhodnutie, v dôsledku ktorého vznikla škoda, ktoré bolo právoplatné a ktoré bolo zrušené alebo zmenené príslušným súdom pre nezákonnosť. V spojení s požiadavkou, aby bolo zrušené právoplatné nezákonné rozhodnutie, za nezákonné rozhodnutie pre účely náhrady škody nie je možné považovať rozhodnutie, ktoré bolo ako nezákonné zrušené v dôsledku riadneho opravného prostriedku (výnimkou je len prípad hodný osobitného zreteľa, ak sa nevyžaduje využitie riadneho opravného prostriedku alebo nezákonné rozhodnutie, ktoré je vykonateľné bez ohľadu na právoplatnosť, ak bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom). Zákon ako podmienku zodpovednosti za škodu nevyžaduje zrušenie alebo zmenu rozhodnutia pre nezákonnosť vtedy, ak bola škoda spôsobená rozhodnutím orgánu verejnej moci, ktorým orgán verejnej moci prekročil svoju právomoc (§ 6 ods. 4 ZoZVM).

24. Vykonaným dokazovaním pred súdom prvej inštancie bolo preukázané, že v kmeňovom konaní sp. zn. 5C/28/2008 (pôvodne vedené pod sp. zn. 26C/9/2005) bolo uznesením č. k. 26C/9/2005-69 z 15. novembra 2006 zastavené konanie (z dôvodu procesnej podmienky prekážky res iudicatae), ktoré však bolo zrušené uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 23Co/113/07-88 z 28. septembra 2007. Následne uznesením odvolacieho súdu č. k. 23Co/238/2010-177 z 31. januára 2012 bol zrušený rozsudok súdu prvej inštancie a vec vrátená na ďalšie konanie. V obidvoch prípadoch neboli zrušené právoplatné rozhodnutia, pre nezákonnosť, pričom neboli naplnené ani zákonom definované výnimky. Nebolo preto možné považovať uvedené rozhodnutia za nezákonné rozhodnutie podľa § 3 ods. 1 písm. a/ a § 6 ZoZVM.

25. Súd prvej inštancie správne poukázal na úvodné ustanovenia procesného predpisu, upravujúceho konania pred súdmi (O. s. p.), obsahujúce vymedzenie základných princípov občianskeho súdneho konania, ktorých účelom malo byť zabezpečenie spravodlivej ochrany práv a oprávnených záujmov

účastníkov, pričom v konaní súd postupuje v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania tak, aby ochrana práv bola rýchla a účinná. Ústavou garantované právo účastníka na spravodlivé konanie v sebe zahŕňa aj právo na konanie bez zbytočných prieťahov a v tomto prípade zbytočné prieťahy v kmeňovom konaní sp. zn. 5C/28/2008 konštatované boli, a to Európskym súdom pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) rozsudkom z 25. júna 2013 (sťažnosť č. 1640/07, Sika proti Slovenskej republike). Posudzované obdobie začalo 1. februára 2005, pričom neskočilo a trvalo vyše ôsmich rokov, v dôsledku čoho ESLP konštatoval (s poukazom na svoju judikatúru), že v danom prípade bola dĺžka konania prehnaná a nespĺnila požiadavku „primeranej lehoty“ (došlo k porušeniu článku 6 ods. 1 Dohovoru).

26. Uvedené konanie je súčasne v rozpore so základnými zásadami občianskeho súdneho konania (§ 1 a § 6 O. s. p.). Súd prvej inštancie dospel preto k správne mu záveru o preukázaní nesprávneho úradného postupu súdu v tomto kmeňovom konaní. Bol tak daný dôvod konštatovať naplnenie primárneho zákonného predpokladu zodpovednosti štátu za škodu.

27. Vzhľadom k tomu, že žalobcom uplatňovaná majetková škoda predstavovala náhradu škody 285.444 eur titulom mzdy (od 1. júla 1997 vo výške 1.762 eur mesačne za obdobie 162 mesiacov), nejednalo sa o majetkovú škodu, ktorá by mala dopad na majetkovú sféru žalobcu v dôsledku nesprávneho úradného postupu orgánu štátu, ale neúspešný nárok, ktorý nebol žalobcovi priznaný v kmeňovom konaní. Medzi uplatňovanou náhradou majetkovej škody a nesprávnym úradným postupom súdu v kmeňovom konaní nebola preto preukázaná príčinná súvislosť. Súd prvej inštancie tak dôvodne konštatoval absenciu ďalších dvoch atribútov zodpovednostného vzťahu štátu za škodu (v súvislosti s nesprávnym úradným postupom súdu v kmeňovom konaní), a to neexistenciu majetkovej škody, ako i príčinnej súvislosti medzi škodou a nesprávnym úradným postupom.

28. S poukazom na uvedené odvolací súd podľa § 387 ods. 1 CSP rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti o náhradu majetkovej škody s úrokmi v súvislosti s konaním sp. zn. 5C/28/2008 ako vecne správny potvrdil.

29. Odvolací súd sa však nestotožnil s právnym záverom súdu prvej inštancie, že hoci bol v konaní preukázaný nesprávny úradný postup v súvislosti s porušením článku 6 ods. 1 Dohovoru, nepostačovalo to na to, aby žalobca uniesol dôkazné bremeno ohľadom požiadavky na zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy, ktorej výšku odôvodňoval dĺžkou súdneho konania (preukázanou v trvaní vyše 8 rokov), a s tým súvisiacou psychickou traumou.

30. Kritériá (demonštratívne vymedzené) pre určenie rozsahu náhrady škody sú obsiahnuté v ustanoveniach § 17 a nasl. ZoZVM. V zásade sa uhrádza skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak. Zákon umožňuje okrem skutočnej škody a ušlého zisku priznať aj nemajetkovú ujmu v peniazoch, vtedy ak nemajetkovú ujmu nemožno uspokojiť inak a samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením, vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Ustanovenie § 17 ods. 3 ZoZVM obsahuje výpočet skutočností, ku ktorým je potrebné pri určení náhrady nemajetkovej ujmy prihliadať, ktorá je ale limitovaná ustanoveniami zákona č. 215/2016 Z. z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi.

31. Účelom náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej neprimerane dlhým konaním je kompenzácia stavu neistoty, do ktorej bol poškodený v dôsledku neprimerane dlho vedeného konania uvedený a v ktorej bol tak udržovaný (porov. rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 30Cdo 4336/2010). Primeranosť nemajetkovej ujmy je treba posudzovať aj v kontexte s rozhodnutiami Európskeho súdu pre ľudské práva a Ústavného súdu SR.

32. Súd prvej inštancie správne mal za preukázané, že v preskúmanom období (od 1. februára 2005 do roku 2013) bol daný prvý atribút zodpovednostného vzťahu za škodu zo strany štátu, spočívajúci v nesprávnom úradnom postupe, spôsobenom prieťahmi v súdnom konaní, ktoré boli kvalifikované rozhodnutím Európskeho súdu pre ľudské práva. Ten konštatoval, že sťažovateľ (žalobca) musel utrpieť nemajetkovú ujmu (v dôsledku neprimerane zdĺhavého súdneho konania).

33. Ústavný súd SR vo svojom rozhodnutí sp. zn. IV. ÚS 471/2012 v súlade s doterajšou jeho judikatúrou (napr. sp. zn. II. ÚS 182/06 a IV. ÚS 311/08) vychádzal zo záveru, že v nadväznosti na vyslovenie porušenia základných práv sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, ako aj práva podľa čl. 6

ods. 1 Dohovoru, sa otvára priestor na to, aby sťažovatelia podali v súlade s ustanoveniami zákona ZoZŠ žalobu o náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci. Uvedené orgány súčasne môžu priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie ako náhradu nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch, ktoré však nemožno stotožniť s odškodnením, teda s náhradou skutočnej škody, ušlého zisku alebo náhradou nemajetkovej ujmy v peniazoch, podľa § 17 ZoZVM. Hoci možno odvodiť, že hodnota, na ktorej vznikla ujma v obidvoch prípadoch, je základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov (čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru), primerané finančné zadosťučinenie nie je samostatným nárokom sťažovateľa na akési odškodnenie za prípadné prieťahy v konaní príslušného štátneho orgánu, ale má akcesorickú povahu a spočíva v nastolení spravodlivej rovnováhy medzi poškodeným záujmom a protiprávnym správaním, s cieľom chrániť konkrétne základné právo sťažovateľa a prostredníctvom tohto práva aj princíp právnej istoty (porov. rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 235/03). Predstavuje sankciu, ktorú orgán na ochranu ústavnosti na základe vlastnej úvahy ukladá orgánu verejnej moci, ktorý vo svojej činnosti nedbá na dodržiavanie ústavného práva. Neprislúcha mu však priznávať odškodné z dôvodu zodpovednosti za porušenie článku 46 ods. 3 Ústavy SR, podľa ktorého má každý právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu, či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

34. Priznanie primeraného finančného zadosťučinenia potom nevylučuje vznik právne významného dôvodu na náhradu škodu a inej ujmy za to isté správanie (a súčasne ak právo na odškodné nevznikne, nie je tým vylúčená možnosť poskytnutia primeraného finančného zadosťučinenia). Je potrebné preto odlíšiť uvedené dva nároky, ako aj s tým spojenú rozdielnosť jednotlivých kritérií posudzovania ich výšky (Ústavný súd prihliada predovšetkým na zložitnosť veci, správanie účastníka, postup súdu ako i význam konania pre sťažovateľa a všeobecný súd primárne prihliada na demonštratívny spôsobom vymedzené kritériá v ustanovení § 17 ods. 3 ZoZVM, napr. osoba poškodeného, závažnosť vzniknutej ujmy a okolnosti, za ktorých k nej došlo, závažnosť následkov).

35. Žalobca v danom konaní predložil rozhodnutie, ktoré je výsledkom zákonom upravenej procedúry a obsahuje zistenie nesprávneho úradného postupu v predmetnom konaní 5C 28/2008 (rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu z 25. júna 2013). Bolo preto povinnosťou súdu prvej inštancie zodpovedne prihliadnuť k všetkým nepriaznivým následkom vyvolaným súdnym konaním sp. zn. 5C/28/2008 a zväziť všetky jeho negatívne dopady, týkajúce sa konkrétne poškodeného (porov. rozhodnutie Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I. ÚS 2551/13). Konanie svojou dĺžkou konania vnáša do života poškodeného značnú neistotu, čo znamená pre neho významnú psychickú záťaž. Ak dochádza v takom konaní k prieťahom, pocity frustrácie môžu viesť k psychickému a fyzickému poškodeniu takéhoto jednotlivca. Posúdenie primeranosti výšky zadosťučinenia je otázkou posúdenia okolností konkrétneho prípadu. Odškodnenie za neprimeranú dĺžku konania sa poskytuje za neistotu spojenú s právnym postavením poškodeného, ktorá je tým väčšia, čím je väčší jej význam predmetu konania pre poškodeného (porov. rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 30Cdo 741/2013).

36. Žalobca je dôchodcom, osobou zdravotne ťažko postihnutou, ktorá sa v kmeňovom konaní domáhala nárokov súvisiacich s pracovnoprávnym vzťahom so zamestnávateľom. Viac ako osemročné konanie bolo už len samotnou dĺžkou konania spôsobilé mať negatívny dopad na osobu žalobcu, bez nevyhnutnej potreby špecificky dokazovať uvedenú skutočnosť, vychádzajúc z elementárnych poznatkov o dopade konania v pracovnoprávnej veci na osobný život účastníka súdneho konania. Negatívne následky sú nepochybne znásobené ak ide o osobu vyššieho veku, zaťaženu nepriaznivým zdravotným stavom, uplatňujúcu finančné nároky v súvislosti s pracovnoprávnym vzťahom. V zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva pracovnoprávne spory predstavujú prednostné veci, v ktorých sú súdy povinné konať s osobitnou rýchlosťou. Žalobcom tvrdená psychická trauma bola preto následkom zbytočných prieťahov v konaní, konštatovaných kompetentným orgánom (ktorý vyslovil, že „sťažovateľ musel utrpieť nemajetkovú ujmu“). Bol tak naplnený aj druhý atribút zodpovednostného vzťahu štátu za škodu spôsobenú orgánom pri výkone verejnej moci, a to existencia ujmy, spôsobenej nesprávnym úradným postupom súdov, ako i tretí atribút, a to príčinná súvislosť medzi vzniknutou ujmov a nesprávnym úradným postupom. Súhrnne boli naplnené všetky tri atribúty zodpovednostného vzťahu štátu, rozhodujúce pre vznik nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

37. Pre posúdenie primeranosti náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch sú rozhodujúce okolnosti konkrétneho prípadu. Prihliadajúc na prvé zákonné kritérium - osobu poškodeného a jeho doterajší život, kmeňové konanie pre žalobcu svojou dĺžkou konania znamenalo značnú neistotu a teda významnú psychickú záťaž, už vzhľadom na jeho vek a zdravotný stav. Pri posudzovaní okolností, za ktorých k ujme došlo, vrátane jej závažnosti, bolo potrebné vychádzať z oprávnenej neistoty žalobcu v súvislosti s včasným a spravodlivým prejednaním sporu súdom, ako orgánom na to určeným. Uznesením z 15. novembra 2006 súd v kmeňovom konaní konanie nedôvodne zastavil z procesných dôvodov (prekážka *res iudicatae*) a prvé meritórne rozhodnutie vo veci samej bolo zrušené a vrátené na ďalšie konanie opäť z procesných dôvodov (pre nevysporiadanie sa s celým uplatňovaným predmetom konania). Nemožno prehliadať ani úkony súvisiace s doručovaním rozhodnutí v kmeňovom konaní, najmä uznesenia Krajského súdu v Trnave č. k. 23Co/113/07-88 z 28. septembra 2007 (zrušujúce uznesenie súdu prvej inštancie), ktoré bolo doručované účastníkom konania 30. septembra 2009 (úprava pre kanceláriu). Podiel žalobcu na zavinenom predĺžení konania preukázaný nebol. Stav neistoty žalobcu nebol pritom ukončený ani v posudzovanom období (proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 24Co/168/2013-255 z 23. októbra 2013 bolo podané dovolanie). Z ustálenej judikatúry dovolacieho súdu vyplýva, že do celkovej doby konania sa má započítať aj prípadné konanie o dovolaní, a to i vtedy, ak bolo konanie pre poškodeného neúspešné (porov. rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 30Cdo 4318/2013).

38. Vo vzťahu k ďalším kritériám, na ktoré súd prihliada pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch, bolo potrebné súhlasiť so súdom prvej inštancie, že žalobca nepreukázal svoje tvrdenie o zhoršení zdravotného stavu v dôsledku nesprávneho úradného postupu, spočívajúceho v zbytočných prieťahoch v konaní. Bolo preukázané, že u lekára (psychiatra) sa začal žalobca liečiť už pred začatím konania v roku 2005 (v tom čase už bol osobou ťažko zdravotne postihnutou). Žalobca v odvolaní poukazoval na predložené listinné dôkazy, predstavujúce lekárske správy, ktoré však skutočnosť zhoršenia zdravotného stavu v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom nepreukazovali (listinné dôkazy sa týkali neurologického problému vertiga ako i zlomeniny, preto tvrdené zhoršenie zdravotného stavu žalobcom a potreba následnej liečby prostredníctvom neurológa, psychiatra, diabetológa, urológa, ortopéda neboli preukázané). Argument žalobcu, že na základe určenia povinnosti súdom môže predložiť ďalšie listinné dôkazy preukazujúce jeho tvrdenia o neustálom zhoršovaní zdravotného stavu z dôvodu nekonania súdov, nebolo možné prijať. Žalobca bol poučený (písomným poučením účastníka občianskeho súdneho konania, prevzatého spolu s predvolaním na súdne pojednávanie) podľa § 120 ods. 4 O. s. p., o povinnosti predložiť všetky dôkazy a skutočnosti, alebo ich označiť, najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie, pretože na dôkazy a skutočnosti predložené a označené neskôr súd neprihliada. Systém neúplnej apelácie v opravnom konaní vychádza zo zásady, že v konaní pred súdom prvej inštancie majú strany uvádzať všetky právne významné skutočnosti a navrhnúť alebo označiť všetky dôkazy na preukázané svojich tvrdení, inak len za podmienok v ustanovení § 205a ods. 1 O. s. p..

39. Podľa § 205a ods. 1 O. s. p. skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvej inštancie, sú odvolacím dôvodom len vtedy, ak sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu, alebo malo byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, prípadne odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4, alebo ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvej inštancie. Keďže dôkazy uvádzané žalobcom nespĺňajú pojmové znaky dôkazu, vymedzeného v ustanovení § 205a ods. 1 O. s. p. a neboli uplatnené pred súdom prvej inštancie, nebolo možné už v odvolacom konaní na nich prihliadať.

40. Z rozhodovacej praxe Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že v prípade porušenia práva na prejednanie veci v primeranej lehote bolo priznané primerané zadostučinenie vo výške 17.500 eur za 35-ročné konanie (sp. zn. II. ÚS 834/2014), 8.000 eur za 20 a 23-ročné konanie (IV. ÚS 592/2012 a III. ÚS 132/2016), 5.500 eur za 16-ročné konanie (sp. zn. II. ÚS 214/2013), 4.000 eur za 16-ročné konanie (sp. zn. II. ÚS 439/2011), 3.500 eur za 14 a 12-ročné konanie (sp. zn. I. ÚS 203/2013 a I. ÚS 481/2014), 2.500 eur za 7-ročné konanie (sp. zn. II. ÚS 177/2013, III. ÚS 411/2015), 2.000 eur za 7 - 8-ročné konanie (sp. zn. II. ÚS 832/2014, III. ÚS 401/2016), 1.500 eur za 8 rokov právnej neistoty (sp. zn. I. ÚS 303/2015), 1.000 eur za 6-ročné konanie (sp. zn. II. ÚS 189/2014, I. ÚS 530/2016), 829,848 eur za 9-ročné konanie o náhradu škody (III. ÚS 223/04).

41. Z rozhodovacej činnosti Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva, že za neprimeranú dĺžku konania v trvaní 5 rokov a 4 mesiace bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 1.800 eur (J. a J. proti SR zo 7. januára 2014), spoločná suma 5.200 eur za konanie trvajúce viac ako 7 rokov bez vydania rozhodnutia (H. a H. proti SR z 15. septembra 2015), 3.500 eur za konanie v trvaní viac ako 7 rokov a 3 mesiace (X. proti SR zo 14. októbra 2014), 2.400 eur za konanie o výživné, ktoré trvalo viac ako 5 rokov a 4 mesiace (A. H. proti SR z 19. februára 2013), 7.800 eur za konanie trvajúce 11 rokov a 9 mesiacov (S. proti SR z 5. marca 2013), 3.100 eur za exekučné konanie v trvaní 5 rokov a 8 mesiacov (I. proti SR z 9. júla 2013), 5.500 eur za konanie v dĺžke 8 rokov a 7 mesiacov (X. proti SR z 8. októbra 2013), 3.000 eur za konanie trvajúce 5 rokov a 8 mesiacov (TNS s.r.o. proti SR z 31. mája 2012), 3.250 eur za konanie v trvaní 6 rokov a 5 mesiacov (Z. a Z. proti SR z 12. júna 2012), 3.000 eur za konanie po dobu 11 rokov a 3 mesiace (X. proti SR z 12. júna 2012), 8.300 eur za konanie v trvaní 17 rokov a 11 mesiacov (W. proti SR z 2. októbra 2012).

42. Z dôvodu, že výška náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch má byť adekvátne ujmou poškodeného (inak by sa poškodený stal opäť obeťou, neprimeraného nízkeho odškodnenia), s prihliadnutím na osobu žalobcu ako poškodeného, jeho vek, zdravotný stav, charakter sporu, okolnosti, za ktorých došlo k vzniku prieťahov v konaní, avšak bez preukázania zhoršovania zdravotného stavu v priamej príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom súdov, bola ustálená ako primeraná náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch suma 1.000 eur, i s prihliadnutím na rozhodovaciu prax Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva. Vzhľadom na rovnakú povahu hodnoty, na ktorej vznikla ujma posudzovaná v rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva, ako i v danom súdnom konaní, teda v súvislosti s porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, bolo potrebné prihliadať na už žalobcovi priznané primerané finančné zadosťučinenie rozhodnutím Európskeho súdu pre ľudské práva vo výške 2.000 eur.

43. Podľa § 388 CSP preto odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti náhrady nemajetkovej ujmy v súvislosti s konaním sp. zn. 5C/28/2008 tak, že žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.000 eur ako náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia a v zostávajúcej časti žalobu ako nedôvodnú zamietol.

44. Odvolacie námietky žalobcu vytykajúce nesprávnosť zrušených rozhodnutí súdu prvej inštancie neboli spôsobilé mať za následok posúdenie označených rozhodnutí ako nezákonných (za ktoré sú považované zrušené alebo zmenené právoplatné rozhodnutia) a iný nesprávny úradný postup v kmeňovom konaní sp. zn. 5C/28/08 žalobcom preukázaný nebol.

45. V kontexte vyššie uvedeného bolo bez právneho významu zaoberať sa odvolacou námietkou žalobcu, týkajúcou sa sumy 130.000 eur, ktorú súd prvej inštancie priradil k obidvom súdnym konaniam vo výške jednej polovice (v súvislosti s predbežným prejednaním nároku).

46. Z dôvodu, že žalobca odvolaním napadol aj výrok rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým bola nepripustená zmena návrhu v časti 3.787,17 eur, odvolací súd odvolanie žalobcu v časti nepripustenia zmeny návrhu odmietol podľa § 386 písm. c/ CSP (odvolanie smerovalo proti rozhodnutiu, proti ktorému nebolo odvolanie prípustné, podľa § 202 ods. 3 písm. f/ O. s. p.).

47. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 396 ods. 1, 2 CSP, v zmysle ktorého ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa § 255 ods. 2 CSP ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí. V danom prípade úspech žalobcu predstavoval len nepatrnú časť z celkovej uplatnenej sumy (suma 1.000 eur predstavujúca časť uplatňovanej náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch v súvislosti s konaním sp. zn. 5C/28/2008), v ktorej bol úspešný (a ktorej výška závisela od úvahy súdu, t. j. čiastočné priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch). V prevyšujúcej časti bola úspešná žalovaná (o náhradu majetkovej škody s úrokmi, nemajetkovej ujmy, trov 680,43 eur v súvislosti s konaním sp. zn. 13C/11/1998 a o náhradu majetkovej škody s úrokmi v súvislosti s konaním sp. zn. 5C/28/2008), preto jej vznikol nárok na plnú náhradu trov konania. Ustanovenie § 257 CSP vo výnimočných prípadoch, z dôvodov hodných osobitného zreteľa, umožňuje strane, ktorá by mala inak právo na náhradu trov konania, túto náhradu nepriznať. Ide o prípady, kedy náhradová povinnosť sa javí ako neprimeraná tvrdosť, preto posúdenie súdu musí vždy vychádzať z posúdenia všetkých okolností konkrétnych vecí.

Významné sú okolnosti vedúce žalobcu k súdnemu uplatneniu nároku, postoj strán v konaní, ako aj ďalšie individuálne okolnosti prípadu, relevantné z hľadiska aplikácie dotknutého ustanovenia.

48. Podľa § 257 CSP odvolací súd nepriznal žalovanej náhradu trov konania z dôvodov hodných osobitného zreteľa, ktoré boli vzhľadnuté v charaktere konania a nepriaznivých pomeroch u žalobcu, ktorý je dôchodcom, osobou zdravotne ťažko postihnutou a ktorý v dôsledku dlho trvajúcich súdnych konaní sa domáhal svojich nárokov v súvislosti s pracovnoprávnym vzťahom. Odvolací súd preto rozhodol tak, že žalovanej sa nepriznáva náhrada trov konania na súde prvej inštancie a na odvolacom súde.

49. Rozsudok prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.